

Licenčné požiadavky v oblasti AML

JUDr. Boris Suchovský

Bratislava 09.04.2024

1. Plán na odhaľovanie a prevenciu ML/TF v zmysle MiCA vs AML zákon
2. Program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii a financovaniu terorizmu
3. Spôsob hodnotenia a riadenia rizík
4. Spôsob vykonávania starostlivosti vo vzťahu ku klientovi
5. Postup pri posudzovaní, či je pripravovaný alebo vykonávaný obchod neobvyklý
6. Postup pri zdržaní NOO a ohlasovaní NOO
7. Určenie osoby, ktorá je zodpovedná za ochranu pred legalizáciou a financovaním terorizmu
8. Obsah a harmonogram odbornej prípravy zamestnancov, ktorí môžu prísť pri svojej práci do styku s NOO a požiadavky na týchto zamestnancov
9. Postup pri uchovávaní údajov a spôsob vykonávania kontroly dodržiavania programu a povinností vyplývajúcich zo zákona
10. De-risking

1. Plán na odhaľovanie a prevenciu ML/TF v zmysle MiCA vs AML zákon

Plán na odhaľovanie a prevenciu ML/TF v zmysle MiCA:

- ✓ Program vlastnej činnosti
- ✓ Hodnotenie ML/TF rizík
- ✓ Určenie zodpovednej osoby a alokovanie zdrojov
- ✓ Vyhodnocovanie efektívnosti systémov

Požiadavky NBS v zmysle AML zákona:

- ✓ Program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii a financovaniu terorizmu
- ✓ Spôsob hodnotenia a riadenia rizík
- ✓ Spôsob vykonávania starostlivosti vo vzťahu ku klientovi
- ✓ Postup pri posudzovaní, či je pripravovaný alebo vykonávaný obchod neobvyklý
- ✓ Postup pri zdržaní NOO a ohlasovaní NOO
- ✓ Určenie osoby, ktorá je zodpovedná za ochranu pred legalizáciou a financovaním terorizmu
- ✓ Obsah a harmonogram odbornej prípravy zamestnancov, ktorí môžu prísť pri svojej práci do styku s NOO a požiadavky na týchto zamestnancov
- ✓ Spôsob vykonávania kontroly dodržiavania programu a povinností vyplývajúcich zo zákona
- ✓ Postup pri uchovávaní údajov

Zdroje

- Čl. 62 ods. 2 písm. i) nariadenia (EÚ) č. 2023/1114 o trhoch s kryptoaktívami (MiCA)
- DRAFT RTS specifying certain requirements of the Markets in Crypto Assets Regulation (MiCA)

2. Program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii a financovaniu terorizmu

- ✓ Je tzv. „vykonávacím“ predpisom povinnej osoby k AML zákonu a zabezpečuje reálnu vykonateľnosť povinností ustanovených AML zákonom.
- ✓ Nevyhnutné obsiahnuť všetky obligatórne náležitosti obsiahnuté v § 20 ods. 2 AML zákona.
- ✓ Štruktúra a forma programu je na zväžení žiadateľa.
- ✓ V každom ohľade musí byť prispôsobený špecifickým potrebám žiadateľa.

Zdroje

- Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska útvarov dohľadu nad finančným trhom z 13. mája 2019 č. 4/2019 k ochrane platobnej inštitúcie, inštitúcie elektronických peňazí, agenta platobných služieb, pobočky zahraničnej platobnej inštitúcie a pobočky zahraničnej inštitúcie elektronických peňazí pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu
- Metodické usmernenie Finančnej spravodajskej jednotky k obsahu programu vlastnej činnosti povinnej osoby podľa § 20 ods. 2 písm. a) až k) zákona č. 297/2008 Z. z. pre povinné osoby podľa § 5 zákona č. 297/2008 Z.z., a jeho aplikácia v praktickej činnosti

Identifikácia rizík

- ✓ **Identifikovať faktory rizika** spojené s klientmi, krajinami a geografickými oblasťami, produktmi a službami, ako aj využívanými distribučnými kanálmi.
- ✓ Stanoviť si vlastné rizikové faktory, rozdeliť konkrétne riziká a im zodpovedajúce kritériá tak, aby bolo možné jednotlivé riziká jednoznačne rozpoznať, identifikovať a vyhodnotiť.
- ✓ Prihliadnuť aj na **riziká uvedené v prílohe č. 2 AML zákona**, ako aj na **výsledky národného a nadnárodného hodnotenia rizík** v sektore kryptoaktív.

Hodnotenie rizík

- ✓ Po identifikácii konkrétnych faktorov rizika ML/TF **využiť zozbierané informácie na hodnotenie celkového rizika**, ktorému je žiadateľ vystavený.
- ✓ Preukázať dôkladné pochopenie rizík spojených s obchodovaním s kryptoaktívami a navrhnúť **hodnotenie rizík**, ktoré je **prispôbené obchodnému modelu**.
- ✓ Nutné prihliadnuť aspoň k takému rozsahu a druhu informácií, ktoré zaistia, že **hodnotenie rizík skutočne vypovedá o reálnych ML/TF rizikách** spojených s budúcou činnosťou.

Riadenie rizík

- ✓ **Znížiť ML/TF riziká** na prijateľnú mieru **vykonaním príslušných opatrení.**
- ✓ Povinnosť mať dostatočne vyvinutý systém hodnotenia a riadenia rizík, ktorého súčasťou je aj rizikovo orientovaný prístup zdôraznený v usmernení EBA.
- ✓ Preukázať existenciu primeraných a aktuálnych systémov špecifických pre sankcie v súlade s obchodným modelom založeným na kryptoaktívach.
- ✓ Uviesť **konkrétny postup povinnej osoby** podľa ustanovenia § 15 AML zákona.

Zdroje

- Záverečná správa z druhého národného hodnotenia rizík legalizácie výnosov z trestnej činnosti a financovania terorizmu
- European Commission Supranational Risk Assessment Report (SNRA)
- Usmernenia, ktorými sa menia usmernenia EBA/2021/02 podľa článkov 17 a 18 ods. 4 smernice (EÚ) 015/849 týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a faktorov, ktoré by úverové finančné inštitúcie mali zvážiť pri hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami („EBA/GL/2023/03“)

ML/TF riziká pri činnostiach s kryptoaktívami

Rizikové faktory

- ✓ Vo vzťahu ku klientovi
- ✓ Z hľadiska produktu/služby
- ✓ Z hľadiska distribučného kanála
- ✓ Z geografického hľadiska
- ✓ Z hľadiska transakcie

Druhy rizikových faktorov z hľadiska hodnotenia rizík

- ✓ Zvyšujúce riziko
- ✓ Znižujúce riziko

3. Spôsob hodnotenia a riadenia rizík – rizikové faktory

Znižujúce riziko	Zvyšujúce riziko
Obchod bezhotovostne	Obchod v hotovosti
Klient z EÚ alebo krajiny s primeraným AML/CFT regulačným režimom	Klient z krajiny s nedostatkami v ich AML/CFT režime
Pozitívna stopa na webe, sociálnych sieťach	Negatívna stopa na webe, sociálnych sieťach
UBOs (Ultimate Beneficial Owners - koneční užívatelia výhod) sídlia v EÚ	UBOs nesídlia v EÚ
Využívanie služby úschovy kryptoaktív	Non-custodial peňaženka
Služba kryptoaktív umožňuje výber výlučne vo forme fiat meny	Používanie techník anonymizácie klientom (napr. AECs, miešanie a privacy peňaženky)

- ✓ **Uviest' konkrétne opatrenia na zmiernenie ML/TF rizík.**
- ✓ Nemožno založiť iba na formálnom výklade právnej úpravy, ale na skutočnej znalosti uvedených rizík, ktorým je žiadateľ vystavený.
- ✓ Opatrenia môžu ísť aj nad rámec základnej starostlivosti ku klientovi, napr. vykonaním zvýšenej starostlivosti ku klientovi (§ 12 AML zákona).
- ✓ Nie je vhodné uvádzať len všeobecné formulácie, ale je **nevyhnutné uviesť konkrétne opatrenia prijaté na zmiernenie rizík.**
- ✓ Poskytnúť jasnú metodológiu použitú pri hodnotení rizika svojich klientov, ktorá určuje úroveň starostlivosti, ktorú je žiadateľ povinný vykonať.
- ✓ Podstatné sú **opatrenia a postupy pri vykonávaní zvýšenej starostlivosti, nastavenie úrovne a obsahu monitoringu a frekvencia pravidelných revízií klientov.**
- ✓ Preukázať pripravené **účinné nástroje a metódy na monitorovanie transakcií a analýzu blockchainu.**

Zdroje

- Usmernenie EBA/GL/2023/03
- Usmernenie k používaniu riešení pre uzatváranie zmluvných vzťahov s klientmi na diaľku podľa článku 13 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849 („EBA/GL/2022/15“)

5. Postup pri posudzovaní, či je pripravovaný alebo vykonávaný obchod neobvyklý

Povinnosť mať vypracovaný prehľad foriem NOO.

Pri tvorbe jednotlivých foriem NOO žiadateľ musí prihliadať **minimálne na:**

- ✓ Druhy obchodov a klientov
- ✓ Spôsob vykonávania obchodov
- ✓ Iné faktory typické pre obchodný model

Zdroje

- Usmernenia EBA/GL/2023/03
- Usmernenie EBA/GL/2022/15

5. Postup pri posudzovaní, či je pripravovaný alebo vykonávaný obchod neobvyklý

Postup pri posudzovaní:

- ✓ Porovnávanie s prehľadom foriem neobvyklých obchodných operácií (NOO).
- ✓ Uplatňovanie princípu KYC.
- ✓ Využitie interných zoznamov klientov.

Každá žiadosť musí obsahovať informáciu:

- ✓ Ktoré osoby posudzujú neobvyklosť pripravovaných alebo vykonávaných obchodov v rámci povinnej osoby.
- ✓ Čas, kedy tieto osoby predmetné posudzovanie vykonávajú.
- ✓ Spôsob vykonávania posudzovania.

Zdržanie NOO

- ✓ **Presne definovať spôsob**, akým sa vykoná zdržanie NOO a kto o zdržaní NOO v rámci štruktúry subjektu rozhoduje.
- ✓ Zohľadniť **reálne prevádzkové a technické možnosti žiadateľa**, ako aj okamih, kedy bola, resp. mala byť obchodná operácia posúdená ako neobvyklá.
- ✓ Nutná aj možná **praktická realizácia postupu zdržania NOO** v súlade s § 16 ods. 2 AML zákona.

Ohlasovanie NOO

- ✓ Povinnosť vykonať pri každom obchode, ktorý nasvedčuje tomu, že jeho vykonaním môže dôjsť k legalizácii alebo financovaniu terorizmu.
- ✓ S prihliadnutím na individuálne okolnosti **vždy nutné realizovať v najkratšej možnej lehote**.
- ✓ Údaje, ktoré musí NOO obsahovať, sú uvedené v § 17 ods. 3 AML zákona.
- ✓ Spôsoby ohlasovania NOO sú **písomne, elektronicky alebo telefonicky**.
- ✓ Formy tlačív hlásenia o NOO sú uvedené na webovom sídle finančnej spravodajskej jednotky.
- ✓ **Doslovný prepis podľa § 17 AML zákona v praxi nepostačuje**.
- ✓ Postup ohlasovania NOO žiadateľa musí plne pokrývať všetky obchodné aktivity súvisiace s kryptoaktívami.
- ✓ Hlásenie o NOO nesmie obsahovať akékoľvek údaje o zamestnancovi, ktorý zistil NOO.

7. Určenie osoby, ktorá je zodpovedná za ochranu pred legalizáciou a financovaním terorizmu

- ✓ Potrebne **určiť osobu**, ktorá je zodpovedná za ochranu pred ML/TF a ohlasovanie NOO, ako aj priebežného styku s Finančnom spravodajskou jednotkou.
- ✓ Treba uviesť **minimálne** meno, priezvisko a pracovné zaradenie konkrétnej zodpovednej osoby, ak takouto osobou nie je štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu.
- ✓ Určená osoba musí byť vedúcim zamestnancom, musí mať možnosť priamej komunikácie so štatutárnym orgánom a dozorným orgánom, a taktiež musí mať prístup k informáciám a dokladom, ktoré povinná osoba získala pri vykonávaní starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.
- ✓ Zastupiteľnosť určenej osoby.

Učená osoba musí mať:

- ✓ Relevantné vedomosti o AML regulácii, skúsenosti a vzdelanie, ako aj určitú úroveň authority.
- ✓ Nezávislosť a dostatočný prístup k informáciám.
- ✓ Mať dostatočné porozumenie technológiám súvisiacim s kryptoaktívami.

Zdroje

- Usmernenia o zásadách a postupoch vo vzťahu k riadeniu dodržiavania súladu s predpismi a o úlohe a povinnostiach pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu podľa článku 8 a kapitoly VI smernice (EÚ) 2015/849 („EBA/GL/2022/05“)

8. Obsah a harmonogram odbornej prípravy zamestnancov, ktorí môžu prísť do styku s NOO a požiadavky na týchto zamestnancov

- ✓ **Plán vzdelávania** musí byť **prispôsobený konkrétnemu obchodnému modelu a súvisiacim rizikám ML/TF.**
- ✓ Plán vzdelávania musí obsahovať základnú osnovu, periodicitu a obsah odbornej prípravy zamestnancov, najmä ustanovenia príslušných zákonov, vnútorné predpisy, analýzu obsahu a súvislostí najčastejšie sa vyskytujúcich druhov „interných hlásení“ o NOO a pod.
- ✓ Odborná príprava zamestnancov musí zahŕňať prinajmenšom oboznámenie sa so zákonom, s programom, poznatkami vyplývajúcimi z činnosti povinnej osoby a orgánov dohľadu.
- ✓ Je taktiež žiaduce, aby **odborná príprava zamestnancov okrem teórie zahŕňala aj jej reálne využitie v praxi** prispôbené špecifikám žiadateľa.
- ✓ **NBS neschváli žiadosť, v ktorej žiadateľ má nedostatočný plán školenia alebo nemá dostatok zdrojov na jeho realizáciu.**
- ✓ Žiadateľ by mal zamestnávať riadiacich pracovníkov a personál s primeranými vedomosťami, zručnosťami a odbornými znalosťami.
- ✓ Žiadateľ by taktiež nemal mať personál zabezpečujúci dodržiavanie interných AML predpisov, u ktorého absentujú zručnosti na prácu s AML nástrojmi alebo nástrojmi na analýzu blockchainu.

9. Postup pri uchovávaní údajov a spôsob vykonávania kontroly dodržiavania programu a povinností vyplývajúcich zo zákona

Postup pri uchovávaní údajov

- ✓ Špecifické požiadavky na uchovávanie údajov sú stanovené v § 19 ods. 2 AML zákona.
- ✓ Sú to napr. o záznamy o klientoch, záznamy o obchodoch a fin. operáciách, vrátane fotokópií relevantných dokladov, záznamy o posudzovaní obchodov, posudzovaní NOO.
- ✓ Je potrebné mať stanovený aj spôsob a postup pri uchovávaní údajov, tak aby bola zaručená ich následná čitateľnosť a trvácnosť.

Spôsob vykonávania kontroly dodržiavania programu a povinností vyplývajúcich zo zákona pre povinnú osobu

- ✓ Žiadateľ je povinný určiť vlastný mechanizmus kontroly dodržiavania AML zákona a postupov podľa svojho programu.
- ✓ Taktiež jednoznačne definované, ktorá osoba kontrolu dodržiavania týchto povinností v rámci subjektu vykonáva.
- ✓ Definovať zodpovednosť pri vykonávaní kontroly.
- ✓ Presne špecifikovať predmet kontroly a jej periodicitu.

CASP musí byť pripravený **poskytnúť finančnej inštitúcii komplexnú a detailnú informáciu** o podstate obchodného modelu, technologických princípoch poskytovania služieb kryptoaktív, o portfóliu klientov, o interných politikách a procesoch riadenia rizík, vrátane ML/TF rizík.

Finančnú inštitúciu môže zaujímať, ako má CASP nastavené **AML/CFT procesy** vo vzťahu k svojim klientom, najmä v oblasti:

- ✓ vykonávania starostlivosti vo vzťahu ku klientom,
- ✓ vykonávania monitoringu transakcií,
- ✓ preverovanie pôvodu finančných prostriedkov klientov pri obchodoch s kryptoaktívami,
- ✓ skríning klientov na sankčné zoznamy,
- ✓ identifikácia politicky exponovaných klientov,
- ✓ ohlasovanie neobvyklých obchodných operácií finančnej spravodajskej jednotke,
- ✓ vypracovanie AML programu,
- ✓ uchovávanie údajov o klientoch a transakciách.

Rozhodnutie o ukončení alebo odmietnutí obchodného vzťahu musí finančná inštitúcia oznámiť klientom **s poučením o ich práve obrátiť sa na Národnú banku Slovenska** za účelom preskúmania tohto postupu.

Ak sa finančná inštitúcia voči Vám dopustila de-riskingu, odporúčame podanie podnetu NBS.

- Elektronický formulár podania <https://regfap.nbs.sk/skusky/podanie>
- Poštou na adresu NBS

Formulár podania finančného spotrebiteľa, iného klienta alebo spotrebiteľského združenia

Identifikácia odosielateľa podania

Titul:
Meno*:
Priezvisko*:
Rodné číslo alebo dátum narodenia*:
Obchodné meno alebo názov právnickej osoby:
IČO:
Ulica a číslo*:
Mesto/obec*:
PSČ*:
Telefonický kontakt:
E-mailová adresa:

Identifikácia osoby, ktorej sa podanie týka

- rovnaká ako odosielateľ
 iná (upresnite)

Údaje o subjekte, proti ktorému podanie smeruje

Názov spoločnosti*:
Meno a priezvisko konkrétneho zamestnanca:
Číslo zmluvy:

Údaje označené * sú povinné.

Text podania:

Prilohy:

No file chosen

Akceptované sú len súbory vo formáte PDF, RTF, DOC, XLS, JPG a ZIP.
Celková veľkosť príloh môže byť dohromady maximálne 5 MB.

Ak Národná banka Slovenska nie je vecne príslušná na vybavenie podania, súhlasím, aby bolo moje podanie vrátane príloh postúpené na vybavenie vecne príslušnej inštitúcie.

Regulácia

Udelenie povolenia

Dohľad kryptoaktív

Cezhraničné podnikanie

FAQs - Kryptoaktíva
a FinTech

FinTech slovník

Investovanie a riziká

Aktivity oddelenia
kryptoaktív

Prieskumy

Prezentácie

Zdroje

<https://nbs.sk/dokument/5a32c9d4-2e37-43fd-b696-baf085ebae90/stiahnut/?force=true>

Očakávania NBS v oblasti AML pre žiadateľa o udelenie povolenia na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív

V zmysle Nariadenia (EÚ) č. 2023/1114 o trhoch s kryptoaktívami („MiCA“) všetky podnikateľské subjekty, ktoré majú v úmysle ponúkať služby kryptoaktív, predkladajú svoju žiadosť o udelenie povolenia na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív príslušnému orgánu domovského členského štátu. Žiadosť o udelenie povolenia na vykonávanie činnosti poskytovateľa služieb kryptoaktív musí spĺňať viaceré obligatórne požiadavky. Jednou z nich je požiadavka na riadne plnenie povinností a opatrení na ochranu pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu (ďalej len „ochrana pred ML/TF“). Základným vnútroštátnym predpisom v tejto oblasti je zákon č. 297/2008 o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu v znení neskorších predpisov (ďalej len „AML zákon“).

Žiadateľ (ďalej aj ako „CASP“ či „povinná osoba“), ktorý žiada o udelenie povolenia na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív v súlade s článkom 62 MiCA, je povinný poskytnúť dohľadovému orgánu informácie o svojich interných kontrolných mechanizmoch, systémoch a postupoch na posúdenie a riadenie rizík spojených s práním špinavých peňazí a financovaním terorizmu. Vzhľadom na skutočnosť, že AML zákon zaraďuje žiadateľa pri poskytovaní služieb kryptoaktív v rámci vydaného povolenia medzi povinné osoby, je potrebné, aby podaná žiadosť bola v súlade s požiadavkami na riadne plnenie povinností reglementovaných v uvedenom zákone. Zároveň je potrebné, aby podaná žiadosť obsahovala aj viaceré požiadavky stanovené v iných nižšie uvedených predpisoch a dokumentoch. Žiadateľ by mal v rámci licenčného konania preukázať, že je agilný a pripravený zvládnuť rýchlo sa vyvíjajúcu AML legislatívu, sledovať vznikajúce riziká a zmeny v odvetví kryptomien, sledovať typológie finančnej trestnej činnosti a nové postupy, ktoré by mohli ovplyvniť jeho podnikanie. S poukazom na uvedené je potrebné, aby podaná žiadosť spĺňala minimálny rozsah požiadaviek na ochranu pred ML/TF:

1. Program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii a financovaniu terorizmu (§ 20 ods. 1, 2 AML zákona)

Základom pre plnenie AML povinností každého CASPa, ako povinnej osoby je Program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii a financovaniu terorizmu (ďalej len „Program“). Tento program je tzv. „vykonávacím“ predpisom povinnej osoby k AML zákonu a zabezpečuje reálnu vykonateľnosť povinností ustanovených AML zákonom. Obligatórne náležitosti Programu vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii a financovaniu terorizmu sú obsiahnuté v § 20 ods. 2 AML zákona. Viac informácií k povinnostiam vyplývajúcim pre žiadateľov z AML rámca možno nájsť v Metodickom usmernení NBS¹ a Finančnej spravodajskej jednotky² (ďalej len „FSJ“).

¹ Metodické usmernenie Národnej banky Slovenska útvarov dohľadu nad finančným trhom z 13. mája 2019

Ďakujem za pozornosť.
crypto@nbs.sk

Kryptoweb NBS